

## ***Kép és szöveg***

Kép és szöveg csak látszólag két különböző dolog, valójában egyik meg sem lehetne a másik nélkül. (És most nem a feliratos filmekre gondolok.) De a film jó gondolat, menjünk erre tovább. Gondolom a legtöbb ember úgy van vele, hogyha később lát egy filmet, mint ahogy olvasta az alapművet, akkor általában csalódik. Jobbat várt. Mert ő már látta ezt a filmet egyszer, korábban, akkor, amikor olvasta a könyvet, és az agya képekre fordította a mondatokat, arcot, alakot adott a szereplőknek. Nem is lehet máshogy történetet olvasni, a belső mozi önkéntelenül is megszületik. Talán ezért van, hogy némely posztmodern műveket az emberek többsége képtelen befogadni, mert egyszerűen nem tudja képekre fordítani a fejében a mondatokat. (Mi lehet annak a néhány embernek a fejében, aki érti...?)

De ez fordítva is igaz kell legyen. Ha egy képet nézünk, akkor önkéntelenül gondolatok indulnak meg a fejünkben, megpróbáljuk értelmezni a látványt, lefordítani szavakra. Ez néha nagyon egyszerű (X sztárhölgy keblei sokadjára is megújultak, mutatja a kép. – "Agyadat varratnád fel egyszer, gondolja a néző". Vagy: Sárgálló napraforgó mező látható alkonyatban a képen. – "Ne felejtünk el szotyit vinni a meccsre" – születik meg a gondolat.). Automatikusan ugranak be ezek a dolgok, kinek mi, az eddigi életútja okán. Persze lehet nehezebb dolgunk is, ha például a képen egy pöttyös gumicsizmát látunk egy kiállítóterem közepén. Legkézenfekvőbb gondolatunk az lehet, hogy 'magas' művészettel állunk szemben, és – örülve a gyors és pontos megoldásnak – máris tovalibbenhet gondolatunk kevésbé megerőltető témák irányába, de ilyenkor bizony elveszítjük azt a lehetőséget, hogy belelássunk a művész agyával az életbe, hogy magyarázatot leljünk bizonyos, látszólag megmagyarázhatatlan együttállásokra.

Nekem kicsit egyszerűbb a dolgom, mint Önöknek, mert a gumicsizmát én teszem a terem közepére. Vagyis én hozom létre a képet, még ha legritkább esetben is kimondottan egy vers hatására. Azért valahogy megérzi az ember, hogy vers van ebben a képben. Aztán már csak meg kell keresni *azt* a verset. Néha meg is találom, máskor meg nem. Amelyiket megtaláltam, annak egy részét itt a Tűzmadárházban láthatják majd szeptember második felétől. Most már csak a vizsgát kell kiállnom, hogy kiben-kiben születik-e kapocs a kép és a versek között. Ha nem, hát alkossanak fejben másik képet maguknak hozzá. (Én nem bánom.)